CD-voorbeelden van de planetentoonsoorten

Schema van de 7 planeten in samenhang met de 7 diatonische tonen van de toonladder, de 7 weekdagen, en de 7 [8] kosmische evolutiefasen zoals beschreven door Rudolf Steiner.
Dit schema is het uitgangspunt van deze muziekvoorbeelden en beschouwingen.

Planeet	weekdag	toon	Evolutiefase*
Saturnus	Zaterdag	G	Het Oude Saturnus
Zon	Zondag	A	De oude Zon
Maan	Maandag	B	De oude maan
Mars	Dinsdag	C	Aarde-evolutie, 1e helft
Mercurius	Woensdag	D	2e helft Aarde-evolutie**
Jupiter (toekomst)	Donderdag	E	Jupiter-evolutie
Venus (toekomst)	Vrijdag	F	Venus-evolutie
Saturnus (toekomst)	Zaterdag	G	Vulcanus-evolutie

---

* Indien men meer wil weten over de kosmische evolutiefasen, dan leze men het boek: 'Wetenschap van de geheimen der ziel' van Rudolf Steiner.

** De 2e helft van de aarde-evolutie is de na-christelijke evolutiefase. Vandaar dat de D zowel in het D dorisch [in het Middeleeuwse Gregoriaans ed.] als in de D groot Jubel- en gloriamuziek [de Gloria's, Hosanna's, Magnificats, het 'Et ressurexit' ed. in de barokmuziek en latere missen] zo'n belangrijke rol speelt in de christelijke kerkmuziek.

In de 1e helft van de aarde-evolutie stolt de aarde zich tot harde, vaste steenklomp met een ijzeren aardkern, wat we met de aardse oergrondtoon, de C in verbinding kunnen brengen.

Lijst van samenhangen met de planeten:

Maan	**Mercurius**	**Venus**	**ZON**	**Mars**	**Jupiter**	**Saturnus**
zilver	**kwikzilver**	**koper**	**Goud**	**ijzer**	**tin**	**lood**
vetplant waterplant	klimplant slingerplant	bergplant bloemen	kruid-achtige plant	struik prikkende planten	loofboom	naaldboom
kerseboom	***iep***	***berk***	***es***	***eik***	***esdoorn***	***beuk***
babyfase dromen	**kind** spelen	**puber** verlangen	**volwassene** stralen	**midlife** kracht	**rijpe leeftijd** autoriteit	**ouderdom** nadenken
natuur leven geboorte water baarmoeder	handel verkeer onderwijs geneeskunde informatie	liefde schoonheid kunst erotiek huwelijk	"IK" de mens ***zelfbewust-zijn*** harmonie centrum	oorlog wapens techniek ***mannelijk*** leger geweld	leidersschap recht Vaderschap Gezag wijsheid orde	de DOOD starheid geweten de Rechter inkeer de kluizenaar
zee laagland water tropen moeras	lucht licht chaos snelheid drukte	lente bloemen meisjes tederheid romantiek	warmte het hart zonneschijn velden	vuur hitte droogte woestijn machia	voorspoed vruchtbare streken welvaart parken	steen bergen land ijs en kou poolstreken
21e eeuw Toekomst	**20e eeuw** Modernisme	**19e eeuw** Romantiek	**18e eeuw** Classicisme	**17e eeuw** Barok	**16e eeuw** Renaissance	**15e eeuw en eerder** Gotiek
het volk *levens-kunst* karma-kunst	het volk *danskunst* moderne dans Strawinsky Niinsky, Fokine M. Jackson etc.	middenklasse poëzie, *literatuur* romans, drama Wagner Brontë Puccini bv.	idem MUZIEK symphonieën Beethoven Haydn, Mozart Gluck, Bach	leger en adel *schilderkunst* Hollandse meesters Rembrandt Rubens e.a.. Fr. Hals e.a..	hogere adel *beeldhouwkunst* standbeelden Michelangelo Leonardo Palladio	geestelijke stand *bouwkunst* kathedralen bv. Chartres de kathedraal van Ulm bv.
B	**D**	**F**	**A**	**C**	**E**	**G (D)**
b klein B groot	D groot	F, fis (ges) groot en klein	A /As groot a moll	C dur / moll cis klein	E dur / moll Es dur / moll	G moll D moll / dorisch
Kreeft	tweelingen/maagd	stier/weegschaal	leeuw	ram/schorpioen	boogschutter/vissen	steenbok/waterman

DE ZEVEN PLANETAIRE EVOLUTIE-FASEN:
Samenhangend met de 7 weekdagen en de ontwikkeling van de 7 wezensdelen:

1.	**Het oude Saturnus;**	**Zaterdag**	Stoffelijk lichaam;
2.	**De oude Zon;**	**Zondag;**	Levenskrachtenlichaam;
3.	**De oude Maan;**	**Maandag;**	Astraal(ziele)lichaam;
	Aarde-evolutie;		
4.	**a/ Mars-fase (voor-Christelijk)**	**Dinsdag;**	Ziele-ontwikkeling;
	b/ Mercurius-fase (na Christus)	**Woensdag;**	Ik-ontwikkeling;
5.	**Toekomstige Jupiter-evolutie;**	**Donderdag;**	Geestzelf-ontwikkeling;
6.	**Toekomstige Venus-evolutie;**	**Vrijdag;**	Levensgeest-ontwikkeling;
7.	**Toekomstige Vulcanus-evolutie;**	**Zaterdag;**	Geestmens-ontwikkeling;

Weekdag	planeet	toonladdertoon	in het Frans	Germaanse God
Zondag	Zon	A	Dimanche	
Maandag	Maan	B	Lundi	
Dinsdag	Mars	C	Mardi	Thir
Woensdag	Mercurius	D	Mercredi	Wodan
Donderdag	Jupiter	E	Jeudi	Donar
Vrijdag	Venus	F	Vendredi	Freia
Zaterdag	Saturnus	G	Samedi	

De oerdrieklank:

G	hoofd	dak van het huis
E	hart	middelpunt/centrum
C	voeten	fundament van het huis

Maan	Mercurius	Venus	Zon	Mars	Jupiter	Saturnus
B	**D**	**F**	**A**	**C**	**E**	**G**
---	---	---	---	---	---	---
BINNENPLANETEN				BUITENPLANETEN		
Labiele doorgangstonen				stabiele drieklankstonen		
Beweeglijk, zwak, onvast				statisch, stevig, sterk		
Dissonanten				consonanten		
Begeren, verlangen [willen]				doen en denken [wil en verstand]		
Buik en hart [voelen]				voeten en hoofd		
Vrouwelijke symbolen				mannelijke symbolen		
Aanpassend, lief				dominant, autoritair, streng		
Flexibel, modern				conservatief, verstard		
Moderne / romantische muziek				oude muziek		

Toonsoorten - intervallen en melodietypes in samenhang met de planetenkrachten

Muziekvoorbeelden op CD (korte versie, van één CD)

Planeet:	Mars	Mercurius	Jupiter	Venus
Toon:	C	D	E	F
Interval:	priem	secunde	terts	kwart
muz. functie:	grondtoonfunctie	versieringstonen	toongeslacht	versieringst.
Staat voor:	De Dood	leven-beweging	gevoel (=stabiel!)	verlangen
harm. functie:	Tonica	bv. doorgangstonen	bv. majeurterts	Subdominant
Element:	Aarde	Water	Lucht	Warmte
Natuurrijk:	minerale wereld	plantenrijk	dierenrijk	mensenrijk
Wezensdeel:	stoffelijk lichaam	etherlichaam	astraallichaam	IK
Chakra:	stuitchakra (voet-)	buikchakra	hartchakra	-
Lichaam:	voeten	buik	hart-longen	-

Inleiding – algemene kenmerken van de intervallen etc.

De grondtoon van de toonladder is de 'aardetoon', daarom 'grondtoon' genoemd. De C, de 'Marstoon' staat voor de grondtoonfunctie in de muziek.
In een andere toonsoort is de grondtoon iedere keer weer een 'C', een 'Marstoon', maar wordt gekleurd door de relatie met de C. In A groot is de A de 'grondtoon', de aardetoon van A, de 'Marsfunctie' van A. Maar onbewust refereren we toch de A met de C, zodat in A groot/klein via de grondtoon A een 'sext-karakter' doorklinkt, zodat deze toonsoort toch 'sextachtig' klinkt, dwz. : Zonnig, enthousiast, euphorisch, licht, stralend, vreugdevol, zomers etc.
Hetzelfde geldt voor andere toonsoorten.

Vroege voorbeelden van C groot als 'Marstoonsoort':

1/ 0.32
St. Marco-Venetië, kroningsritueel. ca. 1600: Muziek voor trompetten en kleine trom in C groot ter aankondiging van de doge.
Het vroegste mij bekende voorbeeld van muziek in C met een militair Mars-karakter. (hamerend op de C…) Typische 'Mars-instrumenten' (trp.+kl.trm.)

2/ 0.25
Lully: Marche Royale; Voor trompetten en pauken. De pauken: C-G zijn ook typisch voor 'Mars-achtige' muziek, evenals V-I, Dominant-Tonica etc. (17e e.)

De C als 'aardetoon', de 'zwaartekrachtwerking' van de C:

3/ 0.17
Slot van de 8e symfonie van Bruckner in C, 'dem Kaiser gewidmet'; ook trompetten-fanfares; aan het eind stort de melodie neer in de zwaartekracht van de oergrondtoon-aardetoon C met de melodie: G--E-D-C.

4/ 0.20
Ravel: Boléro, in C. Het slot: Neerstorten naar de lage C.

5/ 0.31
G. Holst, 'The Planets': Slot: Het hameren op de C en het neerstorten in de diepte van de zwaartekracht van de C; Slotakkoord, een laag: C-G-akkoord.

De 'ontstoffelijking' van de stijgende toonladder:

-Naarmate we opstijgen in de toonladder ontstaat er een 'ontstoffelijking' van de muziek, wat in de B zijn hoogtepunt bereikt.
C-D-E = Lichaam, materialisme, aards, willen, log, mannelijk (Ahriman)
Es-F-G = Ziel, mild middengebied, evenwicht, voelen (F=Christustoon)
G-A-B = Geest, spiritualisme, onaards, denken (vooral de B=Luciferisch)

B groot als de meest 'onaardse' toonsoort in contrast met de C:

6/ 2.09
Het slot van 'Also sprach Zarathustra'; D. Cooke: B groot staat voor 'Man's highest aspirations'; de lage C voor: 'His earth-bound nature'….

F groot als toonsoort van het middengebied:

7/ 0.27
1/ Uit de finale van de 6e symfonie van Beethoven;

De stabiele tonen: C-E-G
De Mannelijke symbolen: Mars, Jupiter, Saturnus:

8/ 0.33
Slot van het Te Deum in C groot van Bruckner. Drukt mannelijke kracht en zelfverzekerdheid uit. (Denken en willen) + hameren op de grondtoon C.

De instabiele tonen: D-F-(A)-B
De vrouwelijke symbolen: Mercurius, Venus, Maan:

9/ 0.31
'Tristan und Isolde' van Wagner, fragment uit het voorspel: Veel de nadruk op de instabiele tonen en chromatiek wat nòg instabieler werkt. Dat drukt begeerte en romantisch verlangen uit.

Mars–C

In C groot/klein wordt doordat de grondtoonfunctie samenvalt met de C als Marstoon / aardetoon het grondtoon-achtige en de zwaartekrachtwerking van de muziek versterkt!
Typerend is dus: De zwaartekrachtwerking van de C, als 'oergrondtoon' van onze westerse klassieke muziektraditie. bv. Stampen/rammeien op de C, zowel in de melodie als in de bas, vaak stort de melodie naar beneden naar de grondtoon. De 'Marsfunctie' in de toonladder is de grondtoonfunctie, vaak benadrukt door de V-I-verbinding: Dominant-Tonica (dwz. het akkoord G-B-D die naar het akkoord C-E (es)-G leidt). Ook in de melodie: Vaak stijgende kwart G-C, van kwint (Dominant) naar grondtoon. In de bas vaak (in de pauken bv.) C-G-C.
Typerende instrumenten: Trompet en kleine trom als militaire instrumenten, ook de 2 pauken aan beide zijden van een paard met een C- en een G-pauk. Überhaupt het koper en het slagwerk is typerend, evenals de aardse 4/4-maat.
Ook typerend: Gepunteerd ritme, jambisch ritme (= opwindend).
Typisch voor een C-groot-slot is meerdere C-groot-akkoorden (na een authentieke I-V-I-cadens) en dan een lange lage C, of lager-liggend C-groot-akkoord, zoals het slot van de 5^{e} symfonie van Beethoven.

C groot:

10/ 0.34
5e symfonie van Beethoven, slot: Het hameren op de C (+V-I).

11/ 0.29
Schubert: 9e symfonie, slotgedeelte: Het hameren op de C, met de trompetten.

12/ 0.20
Het slot van de 9e symfonie van Schubert met een val in de grondtoon…

13/ 0.34
Rimsky Korsakow: Het meisje van Pskow, Ouverture, het slot, het hameren op de C met pauken en trompetten.

14/ 1.50
G. Holst, 'The Planets', uit: 'Mars, the bringer of war', het begin. Hameren in 5/4-maat op de C, voorafgegaan door hameren op de G als Dominant van C. Het begint pp met hameren op de G (Saturnustoon), vervolgens, bij de climax (fortissimo) gaat de muziek over op het marciale hameren op de C. (priemen)

15/ 0.37
Wagner, Rheingold. Het verschijnen van de reuzen in C. Hameren op de bas, met pauken op C-G-C. Ook reuzen zijn 'Marswezens' van de Oer-aardekrachten.

16/ 1.29
Liszt: Het heroïsche slot van 'Les Preludes', in C dur, hameren op de C door trompetten en pauken. (priemen)

17/ 0.52
Liszt: Het slot van 'Tasso', dat is zeer verwant met het vorige voorbeeld !

C mineur:

18/ 0.29
Beethoven: Colorian-ouverture, het begin. Hamerende akkoorden vanuit de aardetoon C. Drukt de toorn en de onverzettelijke wil uit van een Romeinse generaal die na een conflict zijn eigen stad Rome belegert. [zonde vd. Toorn!]

19/ 0.51
Götterdämmerung-Wagner, 3e akte, de treurmars voor de gevallen held Siegfried, met hamerende C-klein-akkoorden; (een gestorven marstype=held…)

Cis klein:

20/ 0.35
Beethoven, finale van de Mondscheinsonate: Hamerende akkoorden, begin.

21/ 0.41
G. Mahler: 1e deel – 5e symfonie, treurmars. Begin: trompetsolo ! [=Marsinstr.!]

22/ 0.27
Vervolg, inzet van de treurmars in cis klein.

D-Mercurius

De D in de toonladder is de doorgangstoon tussen de grondtoon en de terts van de toonladder. De D zou symbool kunnen staan voor de 'versieringstoon' op zich, zoals: Doorgangstonen, wisseltonen etc. We vinden dit in trillers, loopjes, toonladders etc. Deze muzikale functie staat voor het bewegingselement in de muziek. Mercurius is de speelse, bewegelijke God die als boodschapper der goden van hot naar haar moet rennen met zijn gevleugelde schoenen.
Kenmerkend voor werken in D is vaak het beweeglijke element: Veel speelse secunde-bewegingen, trillertjes, loopjes, zoals in Barokmuziek en klassieke muziek ook vaak te horen is. D groot is dus een toonsoort die zich leent voor humoristische muziek, speelsheid, beweeglijkheid, grilligheid, etc.

De D als toonsoort van de opstanding en Pasen:

Men kan ook zeggen: De C staat voor de dood van het stoffelijk lichaam, de aarde, de 1e, de Marshelft van de aarde-evolutie. In de winter is de natuur dood. De D staat voor het tot leven komen door de invloed van het etherlichaam, het levenslichaam, het levende lichaam (plantengroei), de 2e helft, de Mercuriushelft van de aarde-evolutie. In de lente komt de natuur tot leven. Daarom vieren we op dat moment het Paasfeest. Doordat de Zonnegod Christus zich met de aarde verbond kreeg de aarde weer nieuwe levenskrachten.

De natuur beleeft een opstanding uit de dood, want door de invloed van Christus staat de door de te sterke marskrachten gestorven natuur (in het verstarde en marciale Romeinse tijdperk) op uit de dood. Dit symboliseert de toonsoort D….
Dit hebben de componisten instinctief aangevoeld toen in de Barok de toonsoort D groot bij uitstek de toonsoort werd om dit wonder te bejubelen. D groot is de toonsoort van de God-lovende muziek, Gloria's, Hosanna's etc. die ahw. uitdrukken dat God de heer, dwz. Christus naar ons toe is gekomen om de aarde uit haar dood, haar verstening te verlossen, en de natuur met nieuwe levenskrachten te zegenen… Alles komt weer tot leven en beweging en gaat stromen!
Daarom is kwikzilver, het Mercurius-metaal ook vloeibaar!
De samenhang tussen de toonsoort D en Pasen vinden we bv. direct uitgedrukt in 'Groot Russisch Paasfeest' van Rimsky Korsakow, en de 'Karfreitagzauber' uit 'Parzifal' van Wagner (3e akte).

23/ 1.52
-J.S.Bach: Weihnachtsoratorium, het slot van het 1e deel (Jauchzet).
Voorbeeld van de 'Jubelmuziek' in D groot in de kerkmuziek zoals Gloria's, Hosanna's, Sanctussen, Halleluja's, Magnificats etc:

D groot als humoristische Mercuriustoonsoort:

24/ 0.56
Mozart: Ouverture 'Le Nozze di Figaro', -begin. Humor, speelsheid, snelheid, snelle loopjes, etc.

25/ 0.26
Beethoven: Finale van de 2e symfonie, begin, humor!

26/ 0.33
Idem, eind. Humor!

D groot en de 20e eeuw als de eeuw van humor en Mercurius:

In de romantische symfonie heeft het scherzo een Mercurius-karakter. Bij Mahler zien we al de typisch 20e eeuwse neiging om het mercuriale element in de muziek als basisstemming te introduceren. Hij 'scherzificeert' alle delen van de symfonie zoals in deze D-groot-stukken evident te merken is:

27/ 0.42
G. Mahler: Slot- 1e deel van de 1e symfonie, grillig, humoristisch…

28/ 0.15
Mahler: Slot van de 5e symfonie. Heroïsch, maar toch eindigend met een humoristische 'kwinkslag'…

-Strawinsky zet deze tendens voort en creëert de Neoclassicistische 'karikatuurstijl' (zie hieronder, voorbeelden 31-32) , maar eerst:

29/ 0.30
-G. Holst: 'The Planets', het deel: 'Mercury, the winged messenger'; Het begin.

30/ 0.44
Idem. Een passage die in D groot staat, wat toevallig ook het meest flitsende en virtuoze gedeelte is!

31/ 0.30
32/ 0.34
-Strawinsky: Het Vioolconcert in D groot, de finale, 2 fragmenten.

Igor Strawinsky heeft als 'Tweelingen' (sterrenbeeld dat valt onder Mercurius!!) de typisch 20e eeuwse humor in de muziek van het Neoclassicisme gebracht…

E-Jupiter

Typisch kenmerk van muziek met een verheven Jupiterstemming is vaak dat de melodie secundegewijs met waardige schreden van grondtoon naar terts loopt (C-D-E). Dit drukt het verhevene uit, de hoop, het 'zeker weten' dat 'alles zal rech kom', of ook wel: Victorie, overwinning, vertrouwen in de voorzienigheid en het goede, het goddelijke. Optimisme, voorspoed, grootsheid, hoogmoed. Vaak met koor, een plechtig-religieus karakter, koormuziek, koralen, hymnen, psalmen, in brede akkoorden etc.
Ook typisch is de muziek van de protestantse eredienst: Koor en orgel.
Het Orgel is het typische instrument voor Renaissance- en Barokmuziek, in mijn theorie het 'Jupiter-tijdperk'.
Typisch instrument is ook de Hoorn met haar nobele klank (behorende bij de jacht) (Es groot)…
Ook komen er vaak tertsen voor in de melodie. (bv.: Beethoven – Eroicathema)
Zie ook voorbeeld 40!

E groot:

E groot heeft ook sterke 'goud-stralende' zonnekwaliteiten! [toonsoort van sterrenbeeld 'Leeuw', wier Heerser de Zon is…] en verwijst vaak naar thematiek zoals 'de opstanding van Christus', het aanschouwen van de etherische Christus ofwel het 'Damaskus-beleven', 'de Hemel', de ultieme overwinning van het licht op de duisternis [zie bv. slot 1e en 4e deel 7e symfonie van Bruckner!] etc.

33/ 0.30
Bruckner, 3e Mis, het Credo: Het 'Et resurrexit' – hij is opgestaan op de 3e dag, melodie gaat naar de terts: E-E-E-E-Fis-Gis !

34/ 0.35
Bruckner verwijst ongetwijfeld naar dit 'Hij is opgestaan' in de doorwerking van het 1e deel uit de 3e symfonie. Ook daar vinden we een verheven koraal-achtige passage met stijgende secundes naar de terts die eindigt in E dur als triomf-moment ! (Dis-E-Fis-Gis).

35/ 0.23
Debussy: 'Le Martyre de St. Sebastien', het slotkoor. Sebastiaan wordt door de engelen ontvangen in de hemel. Het eindigt met een stralend 'Halleluja' en de melodie E-Fis-Gis.

36/ 0.45
Szymanowsky: Het slot van 'Veni creator', het stralende E-dur-slot met de Jupiter-melodie E-Fis-Gis.

E klein:

37/ 0.37
Dvorack, 9e symfonie, het majestueuze finale-thema: E-Fis-G-Fis-E-E.

Es groot:

38/ 0.40
Moussorgsky, Schilderijententoonstelling, 'De grote poort van Kiew',
De melodie: Es-F-G-Es-G-F-Bes, G-Bes-F-Es-D-Bes, etc. is typerend voor de typische Jupiter-tertsen-melodiek!

39/ 2.03
Idem, het zeer majestueuse, grootse en triomfantelijke slot!

40/ 1.33
Elgar, 'Enigma-Variaties', uit het deel: 'Nimrod'. Drukt verheven, koninklijke waardigheid en wijsheid uit. Typisch engelse noblesse. We vinden weer de typische tertsen-melodiek: G-Es-As-F-Bes-F, G-Bes-Es-F-F-D-Es- etc.

41/ 0.41
Nielsen, 5e symfonie, het grootse en heroïsche slot, het eindigt weer met de Jupiter-melodie Es-F-G (trompet!).

42/ 0.52
G. Holst, 'The Planets', uit: 'Jupiter, the bringer of Yollity', het waardige en typisch engelse (noblesse) middendeel met een kerkhymne-melodie.

-Wie een typisch voorbeeld van de Jupiterkwaliteiten van ***Es klein*** zou willen horen, luistere bv. naar: Strawinsky, 'Le sacre du printemps', 'de verschijning van de ouderen'.

F-Venus

De kwart van de toonladder van C is een doorgangstoon tussen terts en kwint. Het gaat dus niet om de G-C-kwart wat een heroïsch Mars-interval is, van de ene naar de andere stabiele toon.

De 'Venus-kwart' en de 'plagale cadens' (IV-I):

De F is een instabiele toon en vormt de grondtoon van de Subdominant (F-A(as)-C). Deze vormt met de I / Tonica (C-E(s)-G) de meer 'vrouwelijke' 'plagale cadens': IV-I, die typisch is voor de romantische periode, de 'Venus-periode' in mijn theorie.

De 'normale' 'authentieke cadens', de V-I-cadens, de Dominant-Tonica-cadens is een typisch 'mannelijke' cadens, die typisch is voor de pre-romantische periode. (Klassicisme, Barok etc.)

Men zou dus de authentieke cadens een 'Mars-cadens' kunnen noemen en de plagale cadens een 'Venus-cadens'. (naar het 'sterke' en 'zwakke' geslacht)

43/ 0.11
Slot, 1e deel 5e symfonie-Beethoven, typisch voorbeeld van een mannelijke 'Mars-cadens', een V-I-, een D-T-cadens.

44/ 0.58
Wagner, Wesendocklied 'Im Treibhaus', begin. Typisch voorbeeld van de 'Venuswerking' van de 'vrouwelijke' plagale cadens: IV-I; Tevens uitdrukking van tederheid en weemoedig liefdesverlangen.

45/ 0.35
Slot van Ouverture 'Der fliegende Holländer' van Wagner. Eindigt met de typische romantische plagale Wagner-cadens: De drieklank G groot wordt G klein (=IV / S) en gaat dan naar de drieklank D-groot (=I / T) IV-I / S-T. Bovendien stijgt de melodie naar *de kwart van de toonladder* om daarna af te dalen naar de terts (G-Fis in D groot, + akkoorden: IV: D-E-, I: G-Fis !!), een dalende vertraging, dat is dus de typische 'Venus-melodie'…

De Venus-septiem (G-F):

Ook de kleine septiem tussen G en F, bv. in het Dom.7-akk. (G-B-D-F) is een typische 'Venusmelodie'. (verlangen) We vinden dat bv. in het begin van:

46/ 0.16
'There's a place for us', uit 'West side story' van Bernstein.

47/ 0.50
Verlangende kleine septiemsprongen uit het slotgedeelte van het 2e deel uit Bruckners 7e symfonie.

De dubbele Venus-kwart in 'Venus' van Gustav Holst:

48/ 0.51
G. Holst: 'The Planets', het deel: 'Venus, the bringer of peace'. Begin. Opvallend is het dat Holst met de hoornsolo begint op de Venustoon F, en vervolgens melodisch opstijgt naar de *kwart* (de Venus-functie) van de toonladder: F-G-As-Bes ! (in C dus: C-D-Es-F)

F groot:

49/ 0.51
Anton Bruckner: 3e symfonie, 1e deel, 2e thema, begin.

50/ 1.01
Bruckner: 6e symfonie, 2e deel, 2e thema, reprise.

51/ 1.14
Idem, uit het slotgedeelte. Zeer lieflijke en tedere muziek!

52/ 1.41
Mahler: 5e symfonie, het beroemde 'Adagietto', het begin. Door Visconti in de film 'Death in Venice' gebruikt om het liefdesverlangen van de stervende componist uit te drukken.
Door Mahler zelf was het gecomponeerd om zijn onsterfelijke liefde voor zijn vrouw Alma uit te drukken!...

F klein:

53/ 0.59
Schubert: Fantasie in F klein voor piano Quatremain. Het zeer lieflijke begin.

54/ 1.04
Wagner: 'Tristan und Isolde', het begin van de 3e akte. F klein kan goed de 'droevige Venus' uitdrukken: Tristan ligt in zijn thuisland Bretagne te lijden aan zijn wond, terwijl hij hopeloos, smachtend verlangt naar zijn geliefde Isolde, die op Cornwall is achtergebleven. (zie vb. 44, dezelfde muziek in een andere toon-soort) Harmonisch is het een plagale cadens, terwijl de melodie opstijgt naar de 4e toon (de Venustoon) van de toonladder op de zware tel (I / T), een opstijgende voorhouding voor de kwint !

Fis groot:

55/ 0.52
Bruckner: 7e symfonie, 2e deel, 2e thema, het lieflijke thema, waar we aan het eind ook de Venus-septiem vinden (Cis-B)…

G-Saturnus

De G staat voor de kwint, de Dominanttoon in de toonladder.

De 'Saturnus-kwint':

Aangezien we de planetentonen zowel refereren aan de C als de G hangt de Saturnus-functie in de muziek en de toonladder ook samen met de priem en het octaaf.

56/ 0.37

Middeleeuwse kwintenmuziek op orgel. Kale kwintklanken…!
-In de Middeleeuwse muziek vinden we de 'Saturnuskwint' nog als samenklank in de harmonie, waardoor Middeleeuwse muziek nogal kil, houterig, kaal, koud, zakelijk en emotieloos klinkt…

Wanneer men in klassieke en romantische muziek, waar men gewend is aan *volle akkoorden met tertsen* (die het gevoel van de drieklank brengen), *een akkoord zonder terts* laat klinken, (een open kwint) klinkt dit in contrast met de andere akkoorden vaak als hard, kil, streng en onverbiddelijk zoals bij:

57/ 0.32

Mozart, Requiem, het slot. Het onverbiddelijke slotakkoord met open kwint.

58/ 0.36

Bruckner, 9e symfonie, 1e deel, het onverbiddelijke slot met de open kwint-akkoorden (D-A) wat zo streng klinkt dat men angstwekkende apocalyptische visioenen krijgt van het laatste oordeel, of lugubere, duistere kathedraaltorens...

De kwint kan echter ook zeer verheven zijn *in de melodie*, en een gevoel van grote ruimtelijkheid geven, grootsheid zoals bij:

59/ 0.36

Bruckner, 4e symfonie, 1e deel, slotpassage. De hoorns spelen een kwint-interval. (Klinkt ook Jupiter-achtig, want zowel Hoorns als Es groot vallen onder Jupiter, de kwint kan men ook als een Jupiter-interval opvatten…)

60/ 0.40

Schubert: 'Der Leiermann', begin.
De 'Bourdonkwint' in de bas verwijst naar het draaiorgeltje van de arme 'orgelman', die bibberend van de kou barrevoets aan het bedelen is. De kilheid van de bourdonkwint verwijst zowel naar de kaalheid van dit Middeleeuws-achtige instrument [denk aan een 'draailier'…] als de kilheid van de winter en de uitzichtsloze situatie waarin de dichter zich bevindt op zijn 'Winterreis', waar hij eenzaam, met een gebroken hart door de koude winter aan het zwerven is, nadat zijn liefje hem de deur heeft gewezen… De dichter identificeert zich met het ellendig lot van de orgelman en vraagt hem tenslotte zelfs of hij zijn liederen op zijn orgeltje wil spelen! …

De 'Saturnus-priem':

Ook de priem is Saturnus-interval. Bij Mars geeft de hamerende grondtoon juist de kracht vanuit de aarde.
Bij de priem of de grondtoon in Saturnus-muziek duidt de priem-grondtoon juist naar het dode stoffelijke lichaam wat in zijn graf ligt, want Saturnus symboliseert ook de dood !

61/ 0.28
Chopin: Treurmars (Bes klein) uit de pianosonate. Priem-grondtoon – de dood (denk ook aan Schuberts lied 'Der Tod und das Mädchen'!!)

62/ 1.00
Bruckner: 9e symfonie, 1e deel, begin. Priemenmuziek.
Dit voorbeeld verwijst enerzijds naar de dood, maar ook naar het oerbegin in de Saturnus-evolutiefase, als de aarde alleen nog uit duisternis en warmte bestaat, wat het fysieke lichaam van de mens is, ontstaan vanuit de oerwilskracht van de 'Tronen', de 'geesten van de wil' [de hiërarchische wezens die hedentendage de 'Saturnussfeer' bewonen…].

De priem staat hier ook voor het 'gebed', 'meditatie'…
We kunnen hierbij denken aan meditatiemuziek, New age muziek, primitieve muziek van de Indianen, Aboriginals (Didjeridoe), minimalmusic etc.
Hoe dit op mysterieuze wijze verbonden kan zijn met de toon G zien we aan het volgende voorbeeld:

De G-als Saturnustoon:

63/ 0.48
G. Holst, 'The Planets', uit: 'Neptune, the Mystik'; De inzet van het vrouwen-koor op een lange liggende G, wat klinkt als een soort mystiek engelengezang vanuit de kosmos……

De toonsoort G en de kwintenstemming:

64/ 0.45 [begin]
65/ 0.23
66/ 0.34 [eind]
Debussy, het begin, een midden-fragment en het slot van de prelude 'La Chathedrale engloutie', de verzonken kathedraal uitbeeldend. Pedaaleffecten van door elkaar klinkende kwinten, geeft een mystiek ruimtegevoel…
Nevelige stemmingen van de zeekust….

Het begint met een de kwint G-D.
Blijkbaar inspireert de G als toonsoort tot dit soort kwintenstemmingen…

67/ 0.50
Sjostakowitsj, het begin van de 11e symfonie in G. Ook dit werk begint met een mystieke kwintstemming in G. Het begint met de kwint G-D. Een mystieke en melancholieke stemming.

68/ 1.05
Marc van Delft: Het slot van 'Orkestsuite, de zeven Planeten' opus 6, 1982, het slot van deel 7, 'Saturnus-postludium'. Een kwintenstemming vanuit de G. Klokkenklanken en een stemming van 'eeuwigheid'. Opstijgende kwintklanken: G-D, B-Fis, Es-Bes, G-D.

-G. Holst, 'The Planets', uit 'Saturn, the bringer of old age':

69/ 0.38
Een gedeelte waarbij de typische 'Saturnus-instrumenten' naar voren komen: De trombones, de [goddelijke…] 'bazuinen'. [van het laatste gericht, het 'Tuba Mirum', de 7 bazuinen van de Apocalyps…]….

70/ 1.24
Het slot heeft ook de typische kwintenstemming. Veel klokgelui en de 2 kwinten C-G en E-B, wat samen het groot septiem-akkoord geeft.
-Ook klokken zijn typische cultische Saturnus-instrumenten.

G mineur:

G klein leent zich ook voor de Saturnus-stemming van onverbiddelijke, verheven strengheid, het concept van 'de strenge en onverbiddelijke Vader Gods'…:

71/ 1.00
Mozart, Requiem, het begin van het 'Rex traemendae'.

72/ 0.50
Verdi, Requiem, het 'Dies Irae', begin. De 'Dag der oordeels' verbeeldende…

73/ 1.10
74/ 0.42
Wagner, 'Siegfried', het begin van de 3e akte. De strenge Vadergod Wodan is ten einde raad en roept de Aarde-godin Erda op [met het 'Erdathema' in de bas].

A-Zon

De sext van de toonladder, de A is de 'Zonnetoon'. Boven de kwint gaan we buiten / boven ons lichaam in de eurithmische toonladdergebaren.
De sext is de omkering van de terts die voor het voelen staat. De sext staat voor het 'vergeestelijkte voelen' en kan dus voor het 'vergeestelijke voelen', de christelijke liefde staan. Christus is bovendien de Zonnegod.
Men kan ook aan het Manas denken, het vergeestelijkte astraallichaam, het geestzelf, het 'hogere IK'.

In de meer alledaagse zin staat de sext voor het voelen naar buiten laten stromen vanuit het hart, vreugde, enthousiasme, euphorie, 'het zonnetje in huis'. Het geeft een stralend gevoel, blijheid. Het stralende van de sext doet ons aan het stralende van de zon denken.

Het beleven van de 'Zonne-sext' C-A:

75/ 0.47
76/ 1.21 [slot]
Het grote Sext-beleven [C-A] aan het eind van de Gurrelieder van Schönberg.
2 fragmenten.
Schönberg beeldt de zonsopgang uit in C groot [C groot=Ram-toonsoort, staat ook voor de ochtend en de zonsopgang!!].
De melodie stijgt steeds op naar de A, de Zonnetoon, de Zonnesext vanaf de C om met het stralende sext-beleven, de stralende Zon uit te beelden !

77/ 0.42
Het grote sext-beleven aan het eind van de 'Walküre' van Wagner. Het slot staat al in de Zonnetoonsoort E groot (4 kruizen, lichtstralend, samenhangend met sterrenbeeld Leeuw, wier heerser de Zon is).
De melodie begint steeds met de grote sext: E-Cis.
In zijn geheel: E-Cis-B-Gis-Fis-E etc.

Het grote sext-beleven als terts van de subdominant:

De IVe trap in C dur, de Subdominant bevat de tonen: F-A-C.
Als de A in de bovenstem zit, de grote sext vanaf de A, geeft dit ook een stralend sext-gevoel.

78/ 0.40
We vinden dat bv. in de 'Missa Solemnis' van Beethoven, in het Credo, na het 'Et Ressurexit' bij de woorden: 'Et ascendit de coelum': Is opgestegen ten hemel. Een toonladder van C stijgt meerdere octaven omhoog en mondt uit in de hoge A van de sopranen op de IV / Subdominant, op het woord: 'hemel' [coelum], uit 'opgestegen ten hemel'.

A groot

79/ 0.41
Het eind van het 1e deel van Bruckners 6e symfonie.
We vinden dat, ***het grote sext-beleven als terts van de subdominant,*** en dan ook nog eens verbonden met ***de toonsoort A groot, de 'Zonnetoonsoort'*** aan het eind van het 1e deel van Bruckners 6e symfonie met de Plagale cadens, IV-I.
We horen eerst de typische romantische [Venus-] mineur-IV (D-F-A) die dan wordt ***verhoogd tot de Zonnesext A-Fis*** van de majeur-subdominant, D-Fis-A. Dit versterkt dan het stralende Zonnegevoel van A groot door *van mineur naar majeur te gaan* wat geheel ingaat tegen de romantische 'Venus-traditie' om juist *van majeur naar mineur* te gaan in de plagale slot-cadens, zoals bij het slot van Wagner-opera's. [zie vb. 45!!]
In dit geval heeft de Zonnetoonsoort A groot de componist geïnspireerd om het juist in dit slot andersom te doen zodat het stralende grote sextgevoel wordt benadrukt!!
(denk ook eens aan het slot van Turandot van Puccini!)

A groot als toonsoort van het 'licht':

80/ 1.17
Wagner: Lohengreen-ouverture, het begin.
In de hoge, als een Zon stralende A-dur-klanken van deze ouverture beschrijft Wagner de *Graalsburcht*, de 'tempel van licht', de 'zonnetempel' waar de Graal, de schaal waar het bloed van Christus in is opgevangen wordt bewaard.
A groot hoort in deze opera bij Lohengreen, de edele Graalridder die er op uit werd gestuurd om Elsa te redden van een duister complot.
A groot hoort bij het leidmotief van Lohengreen en bij het spreken over de Graalsburcht als een 'tempel van licht', als de tempel voor het mystieke en ware, esoterische Christendom. Aangezien Christus de op aarde geïncarneerde Zonnegod is, de God van het licht, is A groot als Zonnetoonsoort dus een logische keuze van Wagner…

A groot als stralende Zomer-zonne-toonsoort:

A groot staat ook voor midzomer [Kreeft-toonsoort in de dierenriem…]…
Het is de meest lichte en stralende toonsoort, we vinden er vaak huppelende 6/8-maatsoorten, die een soort dansende vreugdesroes uitdrukken.
Het is een typische toonsoort voor dansmuziek, omdat we alleen maar kunnen dansen vanuit een gevoel van intense hemelse vreugde….
Als de zon schijnt worden we allemaal blij en warm in ons hart!
Ook worden we allemaal blij en vrolijk als het zomer is, de zon schijnt en we van de warmte en het licht kunnen genieten!
We kunnen dus in de muziekliteratuur ook talloze voorbeelden vinden van stukken in A groot die verwijzen naar het 'zonnige zuiden', de mediterrane landen zoals Italië, Spanje en de Balkan ed.:

-Mendelssohn: Italiaanse symfonie, 1e deel, 3 fragmenten:
81/ 0.25 [begin 1e deel]
82/ 0.48 [reprise 1e thema in A dur]
83/ 0.27 [slot 1e deel]

84/ 0.27
Rimsky Korsakow: Cappricio Espagnole, 1e deel, begin.

85/ 0.27
Tsjaikowsky: Cappricio Italien, slot.

86/ 2.00
Enescu: Roemeense Rhapsodie, vrolijk en stralend ff-gedeelte in A groot en A klein.

87/ 0.53
Moldavische suite van Fedow, gespeeld door het orkest van de Moissejew-balletgroep olv. Samson Galperin. Het slotgedeelte. Een Russisch dansorkest speelt een vrolijk folkloristisch stuk dat bijna hetzelfde is als de Roemeense Rhapsodie van Enescu !

A klein als 'Zonnetoonsoort' van de Italiaanse dansen:

A klein is de typische toonsoort van de Italiaanse dansen zoals tarantella's en siciliano's.
Denk bv. aan de tarantella, het 4e deel van Mendelssohns Italiaanse symfonie!!

88/ 0.39
De tarantella van Rossini. Begin.

89/ 0.31
De tarantella uit 'Capriccio Italien' van Tsjaikowsky. Fragment.

As dur als vermilderde 'Zonnetoonsoort':

A groot is de Zonnetoonsoort van Lohengreen van Wagner die verwijst naar Lohengreen als afgezant van de Graalstempel. De A-groot-muziek verwijst naar de Graalstempel als 'Zonnetempel van het licht' waar het mysterie van het genezende bloed van Christus, de Zonnegod, wordt bewaart.
In 'Parzifal' van Wagner betreden we deze zonnetempel echter zelf en krijgen toegang tot het intieme innerlijk van deze zonnetempel. Wellicht heeft daarom Wagner de toonsoort As dur gebruikt. A groot is de stralende Zonnetoonsoort van het heldere daglicht, de vermilderde As dur is eerder de 'innerlijke Zon' van de Graalstempel…

90/ 1.00
Fragment uit het slot van Parzifal van Wagner.

B-Maan

Het interval C-B is de grote septiem en deze septiem kan dan ook worden opgevat als een typisch 'Maan-interval'…

De grote septiem als 'Maan-interval':

De grote septiem als 'Maan-interval', drukt 'ontrukking' uit, extase, de ziel die door de Maankracht uit het lichaam wordt getrokken, zoals men zich bij volle Maan ook vaak voorstelt…

De Leidtoonwerking van 'het verlangen':

-In de toonladder van C staat de B voor de leidtoon, die bijna het octaaf C heeft bereikt. Het staat voor het romantische liefdesverlangen, voor het streven naar het 'allerhoogste', 's-mensens 'hoogste aspiraties', het streven naar de romantische liefde van het onbereikbare…Zoals bij:

91/ 0.19
Het slot van 'Aida' van Verdi. De stijgende septiem Ges-F-Ges drukt het liefdesverlangen van Aida en Radames uit terwijl zij in de tombe hun liefdes-dood tegemoet gaan.

92/ 0.55
Bruckner: stijgende grote septiemen in een etherisch en teer fragment uit het Adagio van de 8e symfonie.

B groot:

B groot geldt in de dierenriemsamenhangen als de toonsoort van Sterrenbeeld 'Maagd'.

B groot als toonsoort van de 'femme fragile':

B groot geldt als toonsoort van de 'Maagd', en daar treffen we vaak het beeld aan, het archetype van de 'femme fragile', de 'hemelse vrouwe', het is vaak het tere, jonge meisje dat alleen achterblijft nadat in een romantisch liefdesdrama haar Tristan, Romeo, Tony [Westside-story!!] is gestorven…
Deze B-groot-voorbeelden hebben dus ook een sterk 'Venus-karakter'…
Maar ook de Maangodin geldt, net zoals Vrouwe Venus / Aphrodite, als de beschermster van alle dromers, romantici en geliefden…

93/ 0.50
Tsjaikowsky, het slot van 'Romeo en Julia'.
Typisch voor B groot is het romantische effect van hoge violen en harparpeggio's!

94/ 0.55
Het slot van Tristan und Isolde van Wagner, Isoldes Liefdesdood.
Isolde is in extatische toestand uit haar lichaam getreden en beschrijft in ontrukte euphorie de hemelse verschijning van de reeds gestorven Tristan, als een lichtstralende engelverschijning. Ook beleeft zij de hemelse muziek van de harmonie der sferen, waar ze in extase opgaat in de dood als ultieme vervulling van het romantisch verlangen naar het op aarde onbereikbare geluk…
-B groot drukt hier dan de hemelse onschuld van het hemelse meisje uit, zoals Julia, Isolde, Beatrice (het slot van Liszt's Dantesymfonie), Maria (het slot van Bernsteins Westsidestory), Maria als moeder van Jezus (Stabat Mater van Dvorack), de plattelands-Julia (Delius: 'The walk to the paradisegarden' uit: 'A Village-Romeo and Juliet' –ook deze opera eindigt in B groot!) ea.

De B-Maan en de chromatiek:

-In de toonladder van C staat de B voor de leidtoon, die bijna het octaaf C heeft bereikt. Men kan daarom stellen dat zij [het B-C-leidtoon-principe…] model staat voor iedere vorm van leidtoonwerking, van kleine secunden, van überhaupt de chromatiek in de muziek…
B klein leent zich daarom ook voor veel chromatiek, een vroeg voorbeeld daarvan is de B-klein-fuga uit het WTK-I van J.S. Bach!

Chromatiek in de muziek wordt vaak in verband gebracht met pijn en smart, maar ook met spanning, alles wat dreigend en griezelig is, horror-muziek, ook dat vinden we vaak in B klein….

B klein:

In B klein komen we meer de 'nachtzijde' van de maanstemming tegen,
denk bv. aan 'de scène' uit 'Het Zwanenmeer' van Tsjaikowsky.
Het kan nachtelijk, geheimzinnig, dreigend, en zelfs demonisch zijn [kenmerkend is vaak: Veel chromatiek!] maar ook kan B klein 'dromerig' zijn, zoals in de Prelude van Chopin, of 'Einsamer Wanderer' van Grieg… [het Maantype is immer 'de dagdromer'….]

De 'nachtzijde' van de B en de 'Maanstemming' in B klein:

95/ 0.36

Schubert: 8e symfonie, 1e deel, het begin.
Deze symfonie geldt als de 1e echte romantische symfonie uit de romantische periode en werd gecomponeerd door het [volgens Zagwijn] dromerige Maantype Schubert.
Typerend is de stemming van de nacht (lage bassen in het begin), het mysterieuze effect van het strijkerstremolie en het verschijnen van de mysterieuze volle maan (die we in het hobothema kunnen ervaren…)…

Typisch voor B klein en de Maannachtstemming zijn dus: Strijkerstremolie, chromatiek, onderhuidse dreiging, lage noten in de bassen etc.

96/ 0.28

Wagner, Parzifal, voorspel voor de 2e akte.
Uitbeelding van de boze tovenaar Klingsor in B klein en veel chromatiek en strijkerstremolie.

-Hekserij en tovenarij valt onder de Maaninvloed: Hekate is een Maangodin, heksen zijn hekate-priesteressen, heksen=hekataren…

De maansfeer en de wereld van de boze geesten:

Onder invloed van de maan staan dus ook alle onheilspellende en griezelige dingen zoals hekserij, zwarte magie, tovenarij, [zie voorbeeld 96!!] spiritisme, mediums, spiritistische seances, glaasje draaien, poltergeisten, spoken, slaapwandelen, weerwolven, vampiers, UFO's, 'Alien abductions' ed. want de Maansfeer is de laagste sfeer van de geestelijke wereld en grenst direct aan de aardse wereld, en staat ook in verband met de etherische wereld van de 4 soorten elementengeesten in de natuur, maar het is dus ook de laagste sfeer van het Vagevuur [de hel…] waar alle demonen en boze geesten ed. rondwaren….

In de antroposofie spreekt men dan ook nog over de zogenaamde '8e sfeer', de toekomstige 'onverbeterlijke maan' [het getal 666], de wereld die de antimachten voor zichzelf aan het creëren zijn en waar al dit soort griezelige verschijnselen vandaan komen zoals bovenbeschreven….

Atonaliteit - dissonantie en de Maanstemming van de 'moderne muziek':

Veel zogenaamde 'moderne muziek', die door leken als een 'dissonantenchaos' wordt ervaren, denk bv. aan expressionistische muziek, kenmerkt zich door het veel gebruiken van septiem-intervallen en dissonante kleine secundes als samenklanken, beide Maan-intervallen….

Dit wordt door leken ook vaak als 'muziek uit het gekkenhuis' ervaren….
Men zou dus kunnen stellen dat 'de gekte' van deze 'moderne muziek' een soort Maanstemming vertoont, wat bv. te maken heeft met de maanwerking van de volle maan, waarbij mensen en dieren door een toestand van ontrukking in een soort psychotische gekte verkeren, wat zich in de taal terugvindt in woorden zoals: "Manisch", 'Lunatic', Maanziek, maniak, etc.
In de krant stond bv. dat dieren o.i.v. de volle maan mensen het vaakste bijten!

Septiemstemming en de 'Maangekte':

De septiem als uitdrukking van 'gekte', de 'Lunatic', de ontrukte gekte van de 'Maangekte', 'lunatic'. Denk ook aan 'manisch-depressief', 'maniak', etc.
Ook een 'gek' is iemand waarbij het 'IK' buiten het lichaam vertoeft, in ontrukte staat is. Muziek met veel grote septiemen zoals veel moderne muziek uit het Expressionisme, Webern en de Darmstadschool klinkt voor de meeste mensen als muziek uit het 'gekkenhuis', muziek uit een 'inrichting'.

Hetzelfde geldt voor veel beeldende kunst uit de moderne musea. ‘Gekte’ en ‘vervreemding’, desoriëntatie, is typisch voor veel moderne kunst (en muziek)…

97/ 0.45

A/ Webern: Het Konzert Opus 24, het begin. Drietoonsmotieven met grote septiemen. [tot 0.23]
Dit loopt meteen over in:
B/ Schönberg, het begin van ‘Pierrot Lunaire’, ‘Piet van de Maan’, de bleke en tragische Pierrot-figuur de tragische dromer die verloren en gedesoriënteerd door de nacht dwaalt waarbij de volle maan de mensen ‘licht in het hoofd’ laat worden… Typische ‘septiemstemming’…. Het stuk heet: ‘Mondestrunken!’ Typisch maan-instrument is de zilveren fluit, (zilver is het Maanmetaal) die hier ook sterk naar voren komt, evenals in Impressionistische muziek.

De toonsoort B en het Impressionisme:

Het Impressionisme is een typische Maanstemming. De Maan hangt samen met de droomstemming, zee, water, nevels, waterlelies, wilgen, meertjes, vijvers en polders, treurwilgen, riet, wolken, mist, de wereld van de natuurgeesten zoals elfen en waternymfen die in het Impressionisme worden uitgebeeld.
De Maan hangt samen met het spiegelende metaal zilver, met het spiegelen, ook met het spiegelen van het water, wat typisch is voor de Impressionistische schilderkunst, zoals bij Monet. Denk aan ‘Reflet dans l’eau’ bv. (Debussy).
Al deze zaken vinden we in de meest representatieve werken dan ook vaak verbonden met de B:

98/ 0.24

Mendelssohn, ‘Hebriden-ouverture’ in B klein. Men zou dit werk als ‘pre-impressionistisch’ kunnen bestempelen door de suggestieve en bijna impressionistische wijze waarop Mendelssohn de mysterieuze nevelige kust van de Hebriden-eilanden weet te verbeelden.

99/ 1.23

A/ Debussy: ‘Trois Nocturnes’ in B. Het deel: ‘Nuages’, ‘wolken’, het begin.
Dit is een van de meest belangrijke, toonaangevende en meest typerende werken van het Impressionisme van Debussy. Typerend is het dan ook dat nu juist dit werk in B staat ! Het begin beeldt wellicht de nevels uit of misschien de langzaam voorbijschrijdende wolken van de nacht.
-Mist, wolken, nevels, dat alles hangt met de Maankracht samen. Vandaar dat het ‘Maanland’ Nederland (Maan-Kreeftvolk) beroemd is voor zijn wolkenluchten. Ook Monet vertoefde enige tijd in Nederland om het Nederlandse landschap te schilderen. (Zaandijk/-dam)

Dit loopt direct door in nog een kort fragment van:
B/ Het 3e deel van 'de 3 nachtstukken' ['Trois Nocturnes'] van Debussy beelden het sirenengezang uit. Een soort mysterieuze, verleidelijk zingende wezens van de lucht en het water, die op zee de zeelieden het hoofd op hol brengen en ze in het verderf storten. Het magische en verleidelijke gezang der sirenen staat dan ook weer in B !
Ook het sensuele en de verleiding valt onder de Maan…

Denk ook aan het begin van 'Jeux' van Debussy. Dit impressionistische begin met een strijkerflageolet op de hoge B en de erop volgende akkoorden doen denken aan het vreemde bleke licht van de volle maan...

Ook de B drukt stralend licht uit en is zelfs hoger als de stralende A, de stralende Zonnetoon. Maar de A heeft nog een zekere kracht, zodat we in de A ahw. het krachtige stralende licht van de Zon kunnen ervaren. De B klinkt nòg 'lichter', maar het mist de kracht van de A, het is ahw. een 'zwak licht', een 'ijl licht'…
Het licht wat weliswaar zeer licht is, maar zonder de kracht die we nog in de A kunnen beleven, zodat het de ideale toon lijkt om er het bleke, mysterieuze, koude witte licht van de volle maan mee uit te beelden, zoals we aan het begin van 'Jeux' kunnen ervaren !
Hetzelfde geldt voor het slot van 'Sirènes'. Een ijl en etherisch B-groot-akkoord, waarin we het ijle en etherische, bleke licht van de Maan zouden kunnen ervaren…….

Copyright: Marc van Delft

De CD en ook de cassetteband met muziekvoorbeelden is te verkrijgen bij:
Marc van Delft;
Telefoon: 070-3459306
E-mail-adres: meimvandelft@cs.com
Website: http://www.marcvandelft.nl

Deze CD is een kopie van de cassetteband, maar aangezien er op een CD maar hoogstens 80 minuten passen en op een cassetteband wel 90 minuten moest ik voor de CD allerlei stukken inkorten, en een paar weglaten.
Aangezien het op mijn Kopieer-CD-speler niet mogelijk is om in- of uit te faden [men kan alleen maar de opnamesterkte zetten op 6, 3, 0, en -3] kon ik de ingekorte stukken niet uit- of infaden, alleen maar trapsgewijs harder of zachter zetten. Dit geeft niet altijd een mooi effect, zoals te begrijpen valt. Ook is wellicht de opname op de cassetteband mooier, maar aangezien veel mensen tegenwoordig niet meer over een cassetterecorder beschikken, en het ook handig is om losse nummers snel op te zoeken, werd het noodzakelijk hier ook een CD van te maken.
Marc van Delft, Den Haag, 11-4-2007.

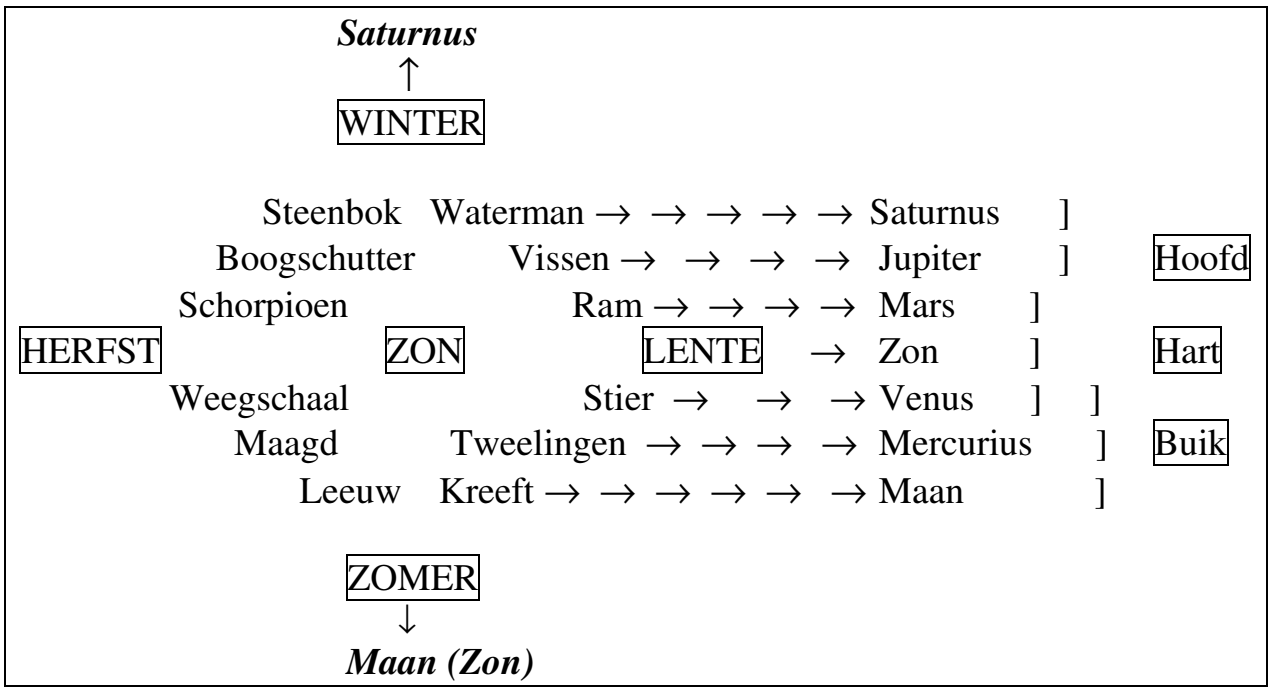
Aanvullingen:

De jaarlijkse reis van de Zon door de dierenriem

Men zou de jaarlijkse reis van de zon door de dierenriem kunnen vergelijken met een gang van het hoofd in de winter naar de buik in de zomer...
We weten dat de planeten heerser zijn over een dierenriemteken.
Saturnus is de heerser over Steenbok, Maan de heerser van Kreeft etc.
U ziet dat hier op dit schema.
-Dit is dus het Middeleeuwse systeem zonder Uranus, Neptunes en Pluto.
In de maanden Januari en Februari, als de Zon in Steenbok en Waterman staat, gaat de ijzige en verstarrende kou van Saturnus door de natuur....
In de maand Juli, als de Zon in Kreeft staat en in Augustus als de Zon in Leeuw staat, gaan de verwarmende processen van Maan en Zon door de natuur: het verwarmende hartebloed van de Zon en de warme en vochtige vloeistofprocessen uit de buik waar vooral de Maankracht werkzaam is...
De tussenliggende Planeten symboliseren ahw. de tussengradaties van de winterse kou van Saturnus naar de broeierige, zwoele buikwarmte van de Maan...

In dit systeem staat de Zon onderaan. Alhoewel hij eigenlijk tussen Mars en Venus zou moeten staan, weten we allemaal dat de Zon toch de warmste planeet en de warmtebron op zich is: Hij levert ons immers de Zonnewarmte, de levensenergie en we vinden hem natuurijk verbonden met de warmste maand van het jaar: De "Leeuw-maand" Augustus.
Ook dit is meer een correspondentie van Mikrokosmos en Makrokosmos.

En voor de "Agnostici" onder u: Het dierenriem-systeem kan opgevat worden als symbool van het menselijke zieleleven, het gevoelsleven, zoals dat reageert op de jaargetijden…

Overzicht van de 24 toonsoorten in samenhang met de dierenriem en de jaargetijden:

Lente:	Ram	C majeur	A mineur	geen voortekens	
↓					
	Stier	G majeur	E mineur	1 kruis	Fis
↓					
	Tweelingen	D majeur	B mineur	2 kruizen	+Cis
↓					
Zomer:	Kreeft	A majeur	Fis mineur	3 kruizen	+Gis
↓					
	Leeuw	E majeur	Cis mineur	4 kruizen	+Dis
↓					
	Maagd	B majeur	Gis mineur	5 kruizen	+Ais
↓					
	Weegschaal	Fis majeur	Dis mineur	6 kruizen	+Eis
↓					
Herfst:	Weegschaal	Ges majeur	Es mineur	6 mollen	+Ces
↑					
	Schorpioen	Des majeur	Bes mineur	5 mollen	+Ges
↑					
	Boogschutter	As majeur	F mineur	4 mollen	+Des
↑					
Winter:	Steenbok	Es majeur	C mineur	3 mollen	+As
↑					
	Waterman	Bes majeur	G mineur	2 mollen	+Es
↑					
	Vissen	F majeur	D mineur	1 mol	Bes
↑					

De Toonsoorten van de kwintencirkel en de dierenriem

Met de Dierenriemtekens worden ook de 12/24 toonsoorten in verband gebracht. Met de lente- en zomertekens de kruizentoonsoorten, met herfst en winter de mollentoonsoorten. [Zie Hermann Beckh: 'Die Sprache der Tonart']
Zolang de Zon stijgt zijn de toonsoorten wilskrachtig en symphonisch van karakter. Vanaf midwinter tot midzomer stijgt de zon en hebben de majeurtoonsoorten een meer wilskrachtig karakter.
De afdalende toonsoorten [van midzomer naar midwinter], toonsoorten met veel kruizen en mollen gelden meer als lyrische, intiem-romantische toonsoorten.

Toonsoorten
Intervallen
en
Melodietypes
in samenhang met de
Planetenkrachten

Toelichtingen bij de
muziekvoorbeelden op de CD

door:

Marc van Delft

Lijst van samenhangen met de planeten:

Maan	**Mercurius**	**Venus**	**ZON**	**Mars**	**Jupiter**	**Saturnus**
zilver	**kwikzilver**	**koper**	**Goud**	**ijzer**	**tin**	**lood**
vetplant waterplant	klimplant slingerplant	bergplant bloemen	kruid-achtige plant	struik prikkende planten	loofboom	naaldboom
kerseboom	***iep***	***berk***	***es***	***eik***	***esdoorn***	***beuk***
babyfase dromen	**kind** spelen	**puber** verlangen	**volwassene** stralen	**midlife** kracht	**rijpe leeftijd** autoriteit	**ouderdom** nadenken
natuur leven geboorte water baarmoeder	handel verkeer onderwijs geneeskunde informatie	liefde schoonheid kunst erotiek huwelijk	"IK" de mens ***zelfbewust-zijn*** harmonie centrum	oorlog wapens techniek ***mannelijk*** leger geweld	leidersschap recht Vaderschap Gezag wijsheid orde	de DOOD starheid geweten de Rechter inkeer de kluizenaar
zee laagland water tropen moeras	lucht licht chaos snelheid drukte	lente bloemen meisjes tederheid romantiek	warmte het hart zonneschijn velden	vuur hitte droogte woestijn machia	voorspoed vruchtbare streken welvaart parken	steen bergen land ijs en kou poolstreken
21e eeuw Toekomst	**20e eeuw** Modernisme	**19e eeuw** Romantiek	**18e eeuw** Classicisme	**17e eeuw** Barok	**16e eeuw** Renaissance	**15e eeuw en eerder** Gotiek
het volk *levens-kunst* karma-kunst	het volk *danskunst* moderne dans Strawinsky Niinsky, Fokine M. Jackson etc.	middenklasse poëzie, *literatuur* romans, drama Wagner Brontë Puccini bv.	idem MUZIEK symphonieën Beethoven Haydn, Mozart Gluck, Bach	leger en adel *schilderkunst* Hollandse meesters Rembrandt Rubens e.a.. Fr. Hals e.a..	hogere adel *beeldhouwkunst* standbeelden Michelangelo Leonardo Palladio	geestelijke stand *bouwkunst* kathedralen bv. Chartres de kathedraal van Ulm bv.
B	**D**	**F**	**A**	**C**	**E**	**G (D)**
b klein B groot	D groot	F, fis, ges groot en klein	A groot (a moll)	C dur/moll cis klein	E dur/moll Es dur/moll	G moll D moll/dorisch
Kreeft	tweelingen/maagd	stier/weegschaal	leeuw	ram/schorpioen	boogschutter/vissen	steenbok/waterman